

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КВАЛИТЕТ НА АМБИЕНТНИОТ ВОЗДУХ

Службен весник на РМ, бр. 35 од 12.03.2010 година

Член 1

Во Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Службен весник на Република Македонија“ број 67/2004 и 93/2007), во членот 4 став (1) по точката 32 се додаваат 11 нови точки 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 и 43, кои гласат:

„33) планови за квалитет на воздухот се планови со кои се утврдуваат мерки за постигнување на граничните или целните вредности;

34) придонеси од природни извори се емисии на загадувачки супстанции на воздухот кои не се предизвикани директно или индиректно од човекови активности, вклучувајќи ги и природните појави, како што се вулканските ерупции, сеизмичките активности, геотермичките активности, шумските пожари, силните ветрови, излевања на води или атмосферска ресуспензија или пренесување на природни честички од суви региони;

35) позадински локации во урбани средини се места во градски средини каде што нивоата се репрезентативни за изложеноста на општата урбана популација;

36) АОТ 40 ја означува сумата на разликите меѓу концентрациите на површински озон мерени секој час, поголеми од 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 40 ppb) и 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за време на дневните часови акумулирани од мај до јули секоја година;

37) АОТ 60 ја означува сумата на разликите меѓу концентрациите на површински озон мерени секој час, поголеми од 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 60 ppb) и 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ акумулирани во текот на годината;

38) известување за годишните емисии е известување за сите емисии на загадувачките супстанции на подрачјето на територијата на Република Македонија кое се подготвува и врши на годишно ниво на начин и форма согласно со Конвенцијата за прекугранично загадување на воздухот на големи далечини и нејзините протоколи и одлуките и насоките донесени на извршното тело на конвенцијата;

39) известување за политиката и мерките за намалување на емисиите е известување за политиката и мерките на Република Македонија со кои се ограничуваат и/или намалуваат емисиите на загадувачките супстанции со дадени квантитативни процени на влијанието на политиката и мерките, прикажано по одделни сектори, како и други податоци за доставување на Програмата за соработка за следење и оценување на далекусежно пренесување на загадувачките супстанции во воздухот во Европа (EMEP) за секоја загадувачка супстанција одделно;

40) инвентар на емисии е збир на податоци (изразени во килотони на година) во текот на одреден временски период, согласно со дадените барања или дадената методологија со соодветна секторска, временска и просторна распределба специфична за секоја одделна загадувачка супстанција;

41) критично ниво е концентрација на загадувачки супстанции во атмосферата над кое може да се појават директни несакани ефекти кај рецепторите, како што се луѓето, растенијата, екосистемите или материјалите, според досегашните сознанија;

42) критично оптоварување е квантитативната проценка на изложеноста на една или повеќе загадувачки супстанции, кои не предизвикуваат значителни несакани ефекти за конкретни чувствителни медиуми и/или области на животната средина, според досегашните сознанија и

43) квадрант е квадрат со димензии 150 km x 150 km кој претставува резолуција што се користи кога се прикажуваат критичните оптоварувања на загадувачки супстанции на карта во Република Македонија или на европско ниво и, исто така, кога се врши мониторинг на емисиите и таложењата на загадувачките супстанции во воздухот според Програмата за соработка за следење и оценување на далекусежно пренесување на загадувачките супстанции во воздухот во Европа (ЕМЕР).“

Член 2

Во членот 19 став (1) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: „го врши еднаш годишно“.

Член 3

Во членот 21 став (1) зборот „мрежи“ се заменува со зборовите: „мерни места“. Во ставот (3) зборовите: „како и“ се бришат, точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: „или со примена на техники за проценување на целите“.

Член 4

Во членот 22 по ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:
„(5) Ревидирање на листите од ставот (4) на овој член може да се изврши и порано во случај на значителни промени на релевантните активности кои влијаат на концентрациите на одредени загадувачки супстанции во амбиентниот воздух.“

Член 5

Во членот 23 став (1) точка 3 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“.
По точката 3 се додава нова точка 4, која гласи:
„4) национална програма за постепена редукција на количините на емисии на одредените загадувачки супстанции на ниво на Република Македонија (во натамошниот текст: Национална програма за редукција на емисии).“

Член 6

По членот 35 се додаваат четири нови члена 35-а, 35-б, 35-в и 35-г, кои гласат:

„Член 35-а

Национална програма за постепена редукција на количините на емисии на одредени загадувачки супстанции

(1) Националната програма за редукција на емисии од членот 23 став (1) точка 4 на овој закон се изработува со цел за прогресивно намалување на националните годишни емисии на одредени загадувачки супстанции во амбиентниот воздух, за определен период и во која се определуваат мерките за редукција на горните граници - плафони на емисија и проекциите за редукција на количините на емисии на загадувачки супстанции на годишно ниво во определениот период.

(2) Во Националната програма за редукција на емисиите се вклучуваат податоци за донесени и предвидени политики и основни мерки и квантифицивана процена на ефектите на политиките и мерките за редукција на емисија на загадувачките супстанции во воздухот.

(3) Во Националната програма за редукција на емисиите се наведуваат промените на националните емисии на дадените загадувачки супстанции во воздухот во секој квадрант на територијата на Република Македонија за целиот определен период.

(4) Покрај мерките утврдени од ставот (2) на овој член можат да бидат преземени и привременни мерки за:

1) намалување на закиселувањето:

- во квадрантите на територијата на Република Македонија каде што се надминати критичните оптоварувања, привремените мерки можат да се предвидат со цел да се намалат количините на емисиите за најмалку 50 % (во секој квадрант) во споредба со одредените граници -плафони за емисии за определениот период и да се запазат националните горни граници - плафони за емисија;

2) намалување на изложеноста на луѓето на концентрација на приземниот озон:

- кога количеството на приземен озон е над нивото критично за човековото здравје, односно над $AOT_{60}=0$, привремени мерки можат да се преземат со цел да се намали концентрацијата на приземниот озон за две третини во сите квадранти на територијата на Република Македонија во споредба со одредените горни граници - плафони за емисии за определениот период притоа количеството на приземен озон да не ја надминува границата од $2,9 \text{ ppm}\cdot\text{h}$ во кој било квадрант од територијата на Република Македонија;

3) намалување на изложеноста на концентрација на приземен озон на вегетацијата:

- кога изложеноста на земјоделските култури и вегетацијата на количеството на приземен озон е над нивото критично за истите, односно над $AOT_{40}=3 \text{ ppm}\cdot\text{h}$, привремени мерки можат да се преземат со цел да се намали концентрацијата на приземниот озон за една третина во сите квадранти на територијата на Република Македонија во споредба со одредените горни граници – плафони за емисии за определениот период притоа количеството на приземен озон да не ја надминува апсолутната граница од $10 \text{ ppm}\cdot\text{h}$, изразена како надминување на критичното ниво од $3 \text{ ppm}\cdot\text{h}$ во кој било квадрант на територијата на Република Македонија и

4) намалување на еутрофикацијата:

- привремени мерки можат да се преземат со цел да се намали еутрофикацијата на почвата до 30% во споредба со одредените горни граници - плафони на емисии за определениот период.

(5) Националната програма за редуција на емисиите може да се ревидира кога тоа е потребно, во временскиот период за која е донесена.

(6) Владата на Република Македонија на предлог на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина ја донесува Националната програма за редуција на емисиите.

Член 35-6

Спроведување на Националната програма за редуција на емисиите

(1) Со цел за спроведување на Националната програма за редуција на емисиите за инсталациите кои поседуваат интегрирана еколошка дозвола издадена согласно со Законот за животната средина при утврдувањето на горните граници - плафони на емисии на одредени загадувачки супстанции за одредениот период како основа се земаат количините на емисии за реалното годишно работно време на инсталацијата, употребеното гориво и топлинскиот влез на инсталацијата, со пресметана средна вредност на количините за последните пет години на работа.

(2) Затворањето на една инсталација којашто била вклучена во Националната програма за редуција на емисиите не треба да значи зголемување на поединечните годишни количини на емисии на загадувачките супстанции утврдени за определениот период од другите инсталации опфатени со Програмата.

(3) Во Националната програма за редуција на емисиите се опфаќаат сите инсталации во Република Македонија кои поседуваат интегрирана еколошка дозвола издадена согласно со Законот за животната средина.

Член 35-в Инвентари на емисиите

(1) Со цел да се утврдат количините на горните граници - плафони на емисиите на загадувачките супстанции за одреден период се врши инвентаризација на емисиите на територијата на Република Македонија.

(2) Инвентаризацијата на емисии на загадувачките супстанции на територијата на Република Македонија се врши преку:

1) пресметка на количините на емисии на загадувачките супстанции во воздухот во Република Македонија;

2) подготовка на извештај за инвентаризација на годишните емисии со проекциите на емисиите и

3) подготовка на извештај за спроведување на мерките за намалување на емисиите, со цел да се исполнат обврските кон Конвенцијата за далекусежно прекугранично пренесување на загадувачките супстанции во воздухот од 1979 година и нејзините протоколи (во натамошниот текст: ЛРТАП конвенцијата).

(3) Во извештајот за инвентаризација на годишните емисии наведени од ставот (2) точка 2 на овој член се утврдува и распределба на емисиите по - квадранти во Република Македонија, со цел да се утврди дали има значајни промени во просторната распределба на емисиите на национално ниво.

Член 35-г

(1) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина секоја година најдоцна до 31 декември, ги подготвува и ги објавува пресметките и извештаите од членот 35-в став (2) на овој закон.

(2) Пресметките и извештаите од членот 35-в став (2) на овој закон се доставуваат до Европската агенција за животна средина и до други релевантни меѓународни организации и до извршното тело на ЛРТАП конвенција.

(3) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина редовно разменува податоци за количините на емисиите на загадувачките супстанции со меѓународни организации, земјите потписнички на ЛРТАП конвенција, надлежните тела и организации на Европската унија."

Член 7

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за квалитет на амбиентниот воздух.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.